

Otázka: Občanské právo

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): Kateřina

Občanské právo

- Upravuje vzájemné vztahy mezi občany navzájem, fyzickými a právnickými osobami a mezi nimi a státem
- Základním pramenem je občanský zákoník
- stanovuje pravidla vlastnických poměrů a vztahy vyplývající z práva na ochranu osobnosti

Občanskoprávní vztahy

- Účastníky jsou FO i PO, také stát
- Předmětem jsou věci, práva a majetkové hodnoty
1) věci hmotné - věci, které vlastník může užít (dům, auto, chata) - movité x nemovité, spotřebitelné x opotřebitelné, dělitelné (obilí) x nedělitelné (auto)

2) věci nehmotné – věci, které vlastník užívá, ale nemůže je fyzicky použít (akcie, dividendy)

- Majetkem osoby jsou její hmotné věci a majetková práva k nehmotným věcem

Vlastnické, dědické a závazkové právo

- Vlastnická práva

- vztahy k věcem, zejména právo vlastnické, práva držby a věcná práva k věcem cizím (zaručuje vlastníkovu oprávnění předmět držet užívat a nakládat s ním, vyvlastnit lze na výjimečných okolnostech)

- vlastnické právo používá nejvyšší právní ochrany

- nabytí vlastnického práva:

1) smlouvou

2) děděním

3) darováním

4) rozhodnutím státního orgánu (např. zrušení spoluvlastnictví)

- spoluvlastnictví – společné vlastnictví dvou a více osob (podílové – každý vlastník má určitý podíl, bezpodílové – oba mají stejný podíl (manželství))

- Dědická práva

- dědické právo řeší přechod majetku zemřelé osoby na pozůstalé

- dědíme: 1) ze závěti 2) ze zákona

- závět může napsat člověk vlastní rukou a podepsat nebo v přítomnosti dvou svědků nebo notářského zápisu

- dědické skupiny:

1) rovným dílem (manžel/manželka, děti, děti dětí)

2) rodiče zemřelého – pokud po zemřelém nezůstali děti – a ti, kteří s ním bydleli alespoň 12 měsíců

3) sourozenci – pokud nejsou rodiče

4) prarodiče

- potomka je možné za určitých okolností vydědit:

- 1) neposkytnul-li potřebnou pomoc v nemoci nebo ve stáří
- 2) neprojevuje-li zájem
- 3) byl-li odsouzen pro úmyslný trestní čin nejméně na rok
- 4) vede-li trvale nezřízený život

- Závazkové právo

- vzniká z právník úkonů, zejména ze smluv

- druhy smluv: kupní smlouva, darovací s., s. o dílo, s. o půjče, s. o výpůjčce, nájemní s., s. o úschově, s. o ubytování, s. o přepravě osob a nákladů, s. o vkladu, pojistná s., cestovní s., pracovní s.

- Občansko-správní řízení

- práva a povinnosti vyjádřené v občanském zákoníku mohou být právně vynutitelná

- k tomuto slouží občanské soudní řízení, což je právem upravený postup při rozhodování v soukromoprávní oblasti

- upravuje je soudní řád

- řízení se zahajuje na základě podání žaloby

- účastníci: navrhovatel (žalobce), odpůrce (žalovaný)

- návrh musí obsahovat: jméno, adresu žalobce i žalovaného, vylíčení skutečnosti, návrh důkazů, formulaci toho čeho chce žalobce dosáhnout

- zásady občanského soudního řízení:

- 1) zásada dispoziční - soud rozhoduje o návrhu tak, jak jej žalobce uplatnil
- 2) důkazní povinnosti - mohou navrhnout oba účastníci
- 3) každý účastník má možnost se vyjádřit
- 4) náklady řízení nesou účastníci

5) soud rozhoduje rozsudkem